№. 71. СУББОТА 29 Іюня. 29 Czerwca. SOBOTA №. 71.

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ KURYER WILEŃSKI

ВЫХОДИТЪ по Вторникамъ, Четвергамъ и Субботамъ.

Przedpłata: Roczna: W Wilnie . rs. 10. Z przesyłką — 12. Półroczna: W Wilnie . — 5. Z przesyłką. — 6.

Kwartalna: W Wilnie . — 3. Z przesyłką. — 3 k. 50. Miesięczna . — 1. Za wiersz ze 40 liter ogłoszenia płaci się k. sr. 17.

WYCHODZI we Wtorki, Czwartki i Soboty,

Rok 1863.

СОДЕРЖАНІЕ.

Часть Оффиціальная.

ВИЛЬНО.

Предложеніе господина генералъ-губернатора начальникамъ: Виленской, Ковенской, Гродненской и Минской губерній отъ 25 іюня 1863 г.

Шайки мятежниковъ, безчинствуя по деревнямъ и мѣстечкамъ, во многихъ мѣстахъ разграбили волостныя управленія, похитивъ хранящіяся въ оныхъ деньги, равнымъ образомъ отобрали отъ сборщиковъ податей общественныя суммы, внесенныя какъ казенными, такъ и временно-обязанными крестьянами на уплату повинностей.

Такъ какъ настоящій мятежъ поддерживается главнѣйше помѣщиками польскаго происхожденія, посредствомъ складокъ на содержаніе революціонныхъ комитетовъ, снабженія мятежниковъ припасами и деньгами, пристанодержательствомъ злоумышленниковъ, укрытіемъ ихъ отъ преслѣдованія нашими войсками, а также и личнымъ участіемъ въ мятежѣ; то по сему, считая справедливымъ оградить какъ казну, такъ и сельскія общества отъ убытковъ, по поводу грабежа и безчинства мятежниковъ, возмѣщеніемъ расхищенныхъ ими капиталовъ съ виновнаго въ мятежѣ сословія помѣщиковъ-поляковъ,— я предлагаю вашему превосходительству сдѣлать немедленнѣ распоряженіе о приведеніи въ положительную извѣстность, сколько по каждому уѣзду, ввѣренной вамъ губерніи расхищено мятежническими шайками мірскихъ капиталовъ и податей, которыя были собраны крестьянами для взноса въ казну и отняты мятежниками, съ выдачею квитанцій отъ имени польскаго революціоннаго правительства, и по полученіи о томъ полныхъ и точныхъ свѣдѣній, произвести раскладку расхищенныхъ по каждому уѣзду денегъ на имѣнія того же уѣзда, принадлежащія помѣщикамъ польскаго происхожденія, и возложить на уѣздныхъ военныхъ начальниковъ и уѣздныхъ исправниковъ взысканіе сбора по раскладкѣ безъ всякаго послабленія въ теченіи 10-ти дней, со дня объявленія о семъ сборѣ дворовымъ управленіямъ; въ случаѣ же не внесенія которымъ либо изъ помѣщиковъ къ означенному сроку опредѣленной по раскладкѣ суммы, подвергнуть продажѣ движимое имущество ослушника на выручку положеннаго взноса. Затѣмъ, всю собранную по раскладкѣ сумму передать въ уѣздное казначейство, для храненія впредь до особаго распоряженія.

Поручая точное исполненіе всего вышеизложеннаго особому наблюденію вашего превосходительства, я прошу васъ, милостивый государь, объ исполненіи мнѣ донести.

Генералъ отъ Инфантеріи **МУРАВЬЕВЪ 2.**

Отставный Штабсъ-Ротмистръ Млынскій, по произведенному надъ нимъ военному суду, по полевому уголовному уложенію, оказался виновнымъ въ принятіи участія въ дѣйствіяхъ мятежнической шайки; за что по утвержденному надъ нимъ приговору военнаго суда, подвергнутъ смертной казни разстрѣляніемъ 27-го числа сего іюня, въ г. Новоалександровскѣ.

Ст.-Петербургъ, 26 іюня.

ВСЕПОДДАННѢЙШІЯ ПИСЬМА.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОМУ ВЕЛИЧЕСТВУ представлены были всеподданнѣйшія письма, съ выраженіемъ вѣрноподданническихъ чувствъ, отъ городскихъ обществъ: чаусскаго, быховскаго мѣщанскаго, оршскаго, мстиславскаго, климовичскаго, копысскаго мѣщанскаго, христіанскаго и еврейскаго, бердичевскаго еврейскаго, полоцкаго витебской губерніи, шкловскаго, дворянъ-земледѣльцевъ могилевской губерніи, климовецкаго уѣзда, села Осмоловичь; панцырныхъ бояръ витебской губерніи, себежскаго уѣзда, непорозовскаго общества; государственныхъ крестьянъ подольской губерніи, брацлавскаго уѣзда, чуковскаго общества; старообрядцевъ могилевской губерніи, гомельскаго уѣзда, купцовъ и мѣщанъ м. Вѣтки, витебской и могилевской губерній, уѣздовъ: витечскаго и сѣннинскаго, и отъ временно-обязанныхъ крестьянъ, губерній:

Виленской, уѣздовъ: виленскаго, волостей, малятской, судеревянской и видзинитской; лидскаго, волостей: дубичской, щучинской, орлянской, раковецкой, велико-можейковской, селецкой, гончарской, мало-можейковской, голдовской и велико-лебіодской, сіяцкаго сельскаго общества; дисненскаго, глубокой волости.

Витебской, уѣздовъ: себежскаго, прихабской волости; невельскаго, волостей: неведрявской, кубецкой, зябкинской, сирутской, турчинской, новохованской, ряженской, доминиковской, шалаховской, кицковской и томсинской; люцинскаго уѣзда, домопольской волости.

Волынской, уѣздовъ: житомирскаго, волостей: чудновской, трояновской и пятецкой; овручскаго, христиновской волости.

Кіевской, уманскаго уѣзда, шукайводской волости; черкасскаго уѣзда, села Прусъ.

Минской, игуменскаго уѣзда, 2 стана, дворовыхъ людей.

Могилевской, уѣздовъ: чериковскаго, волостей: мхиницкой, краснопольской, летягской, дубровской, кляпинской, сомотѣесицкой, полужской, кричевской, малятицкой, долговецкой, старинской, ново-ельнинской и бѣлицкой; климовецкаго, волостей: зобылышинской, хотимской, милославицкой, антоновской, тимоновской, роднянской, костюковицкой, машевской, селецкой, дубовицкой, петровицкой, стракаиловской, шумяцкой, березковской, курмановской, шашковской, нашковской, кадинской и шишковской; горецкаго, волостей: рымковской, дубровской, святошицкой и маслоковской; мстиславскаго, волостей: соинской, казиміро-слободской, осиновской и монастырщинской; могилевскаго, волостей: буйницкой, щеглицкой, полыковицкой, вейненской, шкловслой, черноруцкой, толпечицкой, бялыницкой, сермяжинской, нѣжковской, шепелевицкой и круглянской; чаусовскаго, волостей: головенчицкой, голеневской, гладковской, кирковской, чернявской, дрибинской, раснинской, радучской и прилѣсной; быховецкаго, волостей: ядрино-слободской, кузьковицкой, кутнянской, пропойской, журавицкой, чернявской, баханской, таймановской, озерской и тихиницкой; гомельскаго, волостей: новосельской, вятковской, добрушской и ряднянской.

Подольской, уѣздовъ: балтскаго, волостей: богопольской, грушковской, капориновской, таужнянской, кричуновской и плосской, селеній: капитанки, липовенькой, молдавки, раздола, свирневатой, пушковой и витульдова брода; проскуровскаго, волостей: николаевской, ходаковецкой и ходьковецкой; винницкаго, волостей: рыжавской, больше-жилутнецкой, никовской, станиславской, пивровской, бранловской, ворошиловской, яримовецкой, махновской, кривошійняцкой, супруновской, пятничанской, гулевецкой, посковецкой, колиновецкой, черепашинецкой, карановецкой, сѣдлищской, стрижавской, сосенской и якушинецкой.

По всѣмъ симъ письмамъ и приговорамъ объявлена высочайшая **ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА** благодарность. (Сѣв. Поч.)

Отъ мѣщанъ и гражданъ города Кіева.

„Августѣйшій Монархъ,

„Всемилостивѣйшій Государь!

Мы, мѣщане и граждане города Кіева, древней столицы Руси, изумленные легкомысленнымъ посягательствомъ враждебныхъ возмутителей сосѣдняго намъ народа исторгнуть родной край нашъ, вмѣстѣ, съ роднымъ геродомъ нашимъ, матерью городовъ русскихъ, отъ единства твоей великой державы, не можемъ не высказать предъ Тобою, Августѣйшій Монархъ, всю полноту вѣрноподданническихъ чувствъ непоколебимой любви и преданности нашей рускому престолу, завѣщанныхъ намъ въ наслѣдіе предками.

„Мы твердо знаемъ, что родной край нашъ есть искони земля русская. Этому научали насъ отцы наши при гробницѣ святого лѣтописца, на могилѣ Аскольда, на берегу Днѣпра, въ храмѣ святой Софіи и на каждомъ шагу нашего священно-историческаго города. Мы свято хранимъ завѣтъ предковъ — быть вѣрными православію и престолу земли русской, и этотъ завѣтъ, какъ святыню, оставимъ въ наслѣдіе и нашему потомству.

„Нынѣ, подъ благотворнымъ правленіемъ Твоимъ, милостивый Монархъ, вкушая новую жизнь, преисполненные вѣрноподданнической благодарности и безпредѣльной любви къ Тебѣ, единодушно просимъ Тебя, Государь — возьми все наше достояніе и жизнь и располагай ими по своей державной волѣ.

„Жаждующіе Твоего державнаго повелительнаго слова, вѣрноподданные.“ (Слѣдуютъ подписи).

Отъ великолуцкаго городскаго общества псковской губерніи.

„Августѣйшій Монархъ,

„Всемилостивѣйшій Государь!

„Тяжко русскому сердцу слышать возмущеніе подданныхъ Вашего Императорскаго Величества— кичливыхъ поляковъ, подстрекаемыхъ врагами отечества нашего. Въ безумной гордости, они мечтаютъ возстановить навсегда утраченную историческую независимость свою, попрать законныя права границъ нашихъ, поколебать твердость и благоденствіе великой, сильной, не словомъ, а дѣломъ, имперіи твоей, Государь; но эта ложная мечта ихъ, при помощи божіей, храбрыми побѣдоносными войсками Вашего Императорскаго Величества сокрушится и исчезнетъ, какъ туманъ предъ восходящимъ солнцемъ.

„Древній городъ нашъ Великіе-Луки, стоя на границѣ Бѣлоруссіи, въ послѣдній разъ потерпѣлъ раззореніе отъ поляковъ, предводимыхъ королемъ Стефаномъ Баторіемъ; но то было время неустройства и упадокъ духа, а теперь совершенно другое. Одна кѣмъ-то брошенная въ народъ, 16-го числа, ложная вѣсть: „идутъ мятежники поляки, и близки къ городу“—мгновенно подняла и вооружила все народонаселеніе, готовое встрѣтить и поразить враговъ, нарушителей общаго спокойствія и законнаго порядка.

„Всемилостивѣйшій Государь! по одному твоему слову, мы съ пламенною любовію къ Тебѣ, помазанникъ божій, готовы, на ряду съ вѣрноподданными твоими, за цѣлость и неприкосновенность русской державы, за Тебя и отечество, принести въ жертву жизнь и наше трудовое достояніе.

„Съ благоговѣніемъ имѣемъ счастіе именоваться Вашего Императорскаго Величества вѣрноподданными, города Великихъ-Лукъ.“ (Сѣв. Поч.)

(Слѣдуютъ подписи,)

—Высочайшимъ приказомъ по военному вѣдомству, 23-го іюня; зачисленъ въ запасныя войска: виленскій комендантъ, генералъ-лейтенантъ Вяткинъ, съ оставленіемъ по гвардейской пѣхотѣ.

О допущеніи перевода банковыхъ долговъ на земли крестьянскаго надѣла въ издѣльныхъ имѣніяхъ. Государственный совѣтъ, въ общемъ собраніи, разсмотрѣвъ заключеніе главнаго комитета объ устройствѣ сельскаго состоянія, по представленію министерства внутреннихъ дѣлъ, о допущеніи перевода банковыхъ долговъ на земли крестьянскаго надѣла въ издѣльныхъ имѣніяхъ, Высочайше утвержденнымъ 10-го сего іюня мнѣніемъ, положилъ: 1) Предоставленное, Высочайше утвержден-

TREŚĆ

Część Urzędowa.

WILNO.

ZALECENIE P. JENERAŁ GUBERNATORA NACZELNIKOM GUBERNIJ WILEŃSKIEJ, GRODZIEŃSKIEJ, KOWIEŃSKIEJ i MIŃSKIEJ, z d. 25 czerwca 1863 r.

Bandy powstańców, znęcając się po wsiach i miasteczkach, w wielu miejscach zrabowały zarządy gminowe, zabrawszy znajdujące się w onych pieniądze, tudzież odebrały od poborców summy gromadzkie, opłacone tak przez skarbowych, jako też przez czasowo obowiązkowych włościan na opłacenie powinności.

Zważywszy, iż obecne powstanie podtrzymuje się najgłówniej przez obywateli pochodzenia polskiego, za pomocą składek na utrzymanie rewolucyjnych komitetów, zaopatrywania powstańców w produkta i pieniądze; przechowywaniem ludzi złomyślnych, skrywaniem ich od ścigania wojsk, oraz osobistém uczęstnictwem w powstaniu; przeto poczytując słusznem obronić tak rząd, jako też gromady wiejskie od strat z powodu rabunku i znęcania się powstańców, przez powrócenie zagrabionych przez nich pieniędzy z funduszów sprawców powstania—stanu obywateli polskich — zalecam waszéj ekscellencji niezwłócznie się rozporządzić o ścisłém wykazaniu, ile w każdym powiecie powierzonéj wam gubernji zrabowano przez powstańców kapitałów gromadzkich i podatków zebranych przez włościan dla opłacenia do skarbu i odebrano przez powstańców z wydaniem kwietacij w imieniu polskiego rewolucyjnego rządu, a po otrzymaniu o tém zupełnych i ścisłych wiadomości, uczynić rozkładkę zrabowanych w każdym powiecie pieniędzy, na majątki tegoż powiatu, należące do obywateli pochodzenia polskiego i poruczyć powiatowym wojennym naczelnikom i powiatowym sprawnikom wyegzekwować takowy pobór podług rozkładki bez żadnego pobłażania w ciągu dni 10, od dnia ogłoszenia o tém w zarządach dwornych; w razie zaś nieopłacenia przez któregokolwiek obywatela na termin wskazany naznaczonéj podług rozkładki summy, poddać sprzedaży ruchomości nieposłusznego, dla wyzyskania ustanowionej opłaty. Następnie całą zebraną podług rozkładki summę przesłać do kassy powiatowej dla lokaty aż do dalszego rozporządzenia.

Poruczając ścisłe wykonanie powyższego szczególnéj baczności waszéj ekscellencji, upraszam pana o wykonaniu onego donieść mnie.

Jenerał piechoty **MURAWJEW 2-gi.**

Dymissjowany Sztabs-Rotmistrz Młyński, po odbytym nad nim sądzie wojennym, według polowego kodeksu karnego, okazał się winnym wzięcia udziału w czynnościach bandy powstańczéj, za co stosownie do konfirmowanego nad nim wyroku sądu wojennego poniósł karę śmierci przez rozstrzelanie, 27 b. m. czerwca w m. Nowoaleksandrowsku.

St. Petersburg, 26 czerwca.

NAJPODDANNIEJSZE LISTY.

—Jego Cesarskiéj Mości przedstawione zostały najpoddanniejsze pisma, z wynurzeniem uczuć wiernopoddańczych, od gmin miejskich: czauskiéj, orszskiéj, mścisławskiéj, klimowiczskiéj, kopyskiéj mieszczańskiéj, tak chrześcjańskiéj jak i żydowskiéj, nowochoperskiéj, berdyczowskiéj żydowskiéj, połockiéj, w gubernji witebskiéj; od szlachty-rolników wsi Osmołowicz, w pow. klimowicskim, gub. mohilewskiéj; od bojarów pancernych gminy nieporotowskiéj, w pow. siebieżskim, gub. witebskiéj; od włościan rządowych z gminy czukowskiéj, w pow. bracławskim, gub. podolskiéj; od starowierców pow. homelskiego, w gub. mohilewskiéj; od kupców i mieszczan m. Wietki, w gub. witebskiéj, w pow. witebskim i sienniñskim, w gub mohylewskiéj oraz od włościan czasowo-obowiązanych gubernij:

Wileńskiéj, z włości malackiéj, suderwiańskiéj, i widzinickiéj, w pow. wileńskim; z włości dubiczskiéj, szczuczyńskiéj, orlanskiéj, rakowieckiéj, wielko-możejkowskiéj, gołdowskiéj i wielko-lebiodzkiéj, oraz z siackiéj gminy wiejskiéj, w pow. lidzkim; z włości głubokiéj, w pow. dziśnieńskim.

Witebskiéj, z włości prichabskiéj, w pow. siebieżskim; z włości newedriańskiéj, kubeckiéj, ziabkińskiéj: seruckiéj, turczyńskiéj, nowochowańskiéj, riażeńskiéj, dominikowskiéj, szałachowskiéj, kickowskiéj i tomsińskiéj, w pow. newelskim.

Wołyńskiéj, z włości czudnowskiéj, trojanowskiéj i piateckiéj, w pow. żytomierskim; z włości christynowskiéj, w pow. owruckim.

Kijowskiéj, z włości szukajwodzkiéj, w pow. humańskim.

Mińskiéj, od ludzi z 2-go stanu, w pow. ihumeńskim.

Mohylewskiéj, z włości: mchinickiéj, krasnopolskiéj, letiagskiéj, dubrowskiéj, klapińskiéj, samotiejewickiéj, połużskiéj, kryczewskiéj, malatickiéj, dołgowieckiéj, staryńskiéj, nowo-jelnińskiéj, i bielickiéj, w pow. czerykowskim; z włości: zobyłyszyńskiéj, chotimskiéj, miłosławickiéj, antonowskiéj, timonowskiéj, rodniańskiéj, kostiukowickiej, maszewskiéj, sieleckiéj, dubowickiéj, petrowickiéj, strakajłowskiéj, szumiackiéj, berezkowskiéj, kurmanowskiéj, szaszkowskiéj, naszkowskiéj, kadyńskiéj, i szyszkowskiéj, w pow. klimowieckim; z włości: rymkowskiéj, dubrowskiéj, światoszyckiéj i masłokowskiéj, w pow. goreckim; z włości monastyrszczyńskiéj, w pow. mścisławskim; z włości: bujnickiéj, szczeglickiéj, połykowickiéj, wejneńskiéj, szkłowskiéj, czernoruckiéj, białynickiéj, sermiażyńskiéj, nieżkowskiéj, szepelewickiéj, i kruglańskiéj, w pow. mohylewskim; z włości: gołowenczyckiéj, goleniewskiéj, kirkorowskiéj, czerniawskiéj, drybińskiéj, raśnińskiéj, raduczeskiéj i przyleśnéj, w pow. czausowskim; z włości: jadrino-słobodzkiéj, kuźkowickiéj, kutniańskiéj, propojskiéj, żurawickiéj, czerniawskiéj, bachańskiéj, tajmanowskiéj, ozierskiéj i tichinickiéj, w pow. bychowieckim: z włości: nowosielskiéj, wiatkowskiéj, dobruszskiéj i rudniańskiéj, w pow. homelskim.

Podolskiéj, z włości: bohopolskiéj, gruszkowskiéj, kaporinowskiéj, tauźniańskiéj, kriczunowskiéj i płoskiéj, oraz z wsi: kapitanki, lipoweńskiéj, mołdawki, rozdołu, świrniewatéj, puszkowéj i witoldowego brodu, w pow. bałckim; z włości mikołajewskiéj, w pow. proskurowskim; z włości: ryżawskiéj, bolsze-żyłutnickiéj, pikowskiéj, stanisławskiéj, piwrowskiéj, braiłowskiéj, woroszyłowskiéj, jarymowieckiéj, machonowieckiéj, kriwoszyjniackiéj, suprunowskiéj, piatniczańskiéj, hulewickiéj, noskowieckiéj, siedliszczskiéj, strzyżawieckiéj, sosieńskiéj i jakuszynieckiéj, w pow. winnickim.

Za wszystkie te listy i uchwały wynurzone zostało Najwyższe **JEGO CESARSKIEJ MOŚCI** podziękowanie. (Pocz półn.)

Od mieszczan i obywateli miasta Kijowa.

„Najdostojniejszy Monarcho!

Najmiłościwszy Panie!

My, mieszczanie i obywatele miasta Kijowa, starożytnéj stolicy Rossji, zadziwieni lekkomyślnem targnięciem się nieprzyjaznych podżegaczy sąsiedniego nam ludu, w celu oderwania rodzinnego naszego kraju, wraz z rodzinnem miastem naszem, matką miast rossyjskich, od jedności Twego wielkiego państwa, nie możemy nie wypowiedzieć przed Tobą, Najdostojniejszy Monarcho, w całkowitości naszych wiernopoddańczych uczuć niezachwianéj miłości i przywiązania naszego do tronu rossyjskiego, przekazanych nam w spadku przez przodków.

My doskonale wiemy, że rodzinny nasz kraj, od najdawniejszych czasów jest ziemią rossyjską. Tego nauczyli nas ojcowie nasi przy grobie świętego latopiśca, na mogile Askolda, na brzegu Dniepru, w świątyni świętéj Zofji i na każdym kroku naszego święto-historycznego miasta. Swięcie zachowywamy zakon przodków—być wiernymi prawosławiu i tronowi ziemi rossyjskiéj, i ten zakon, jako świętość, pozostawimy w spadku i naszemu potomstwu.

Obecnie pod dobroczynnym zarządem Twoim, Miłościwy Monarcho, kosztując nowego życia, przepełnieni wiernopoddańczą wdzięcznością i nieograniczoną miłością ku Tobie, jednomyślnie, prosimy Cię Najjaśniejszy Panie,— weź całe nasze mienie i życie i rozporządzaj niemi według Twéj monarszéj woli.

Spragnieni Twego monarszego rozkazującego słowa, wierni poddani.“

(Następują podpisy).

Od wielkołuckiéj gminy miejskiéj, w pskowskiéj gubernji

„Najdostojniejszy Monarcho!

Najmiłościwszy Panie!

Ciężko dla rossyjskiego serca słyszeć o buncie poddanych **WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI**—hardych polaków, podżeganych przez wrogów naszéj ojczyzny. W szalonéj swéj dumie, marzą o odbudowaniu na zawsze utraconéj historycznéj swéj niezależności, o zdeptaniu prawnych praw granic naszych, o zachwianiu stałości i pomyślności wielkiego, silnego nie w mowie, lecz w czynach Twego, Najjaśniejszy Panie, cesarstwa; lecz błędne to ich marzenie, przy pomocy Bożéj, zostanie zniweczone przez mężne zwycięzkie wojska **WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI** i zniknie jak mgła przed wschodzącem słońcem.

Starożytne miasto nasze, Wielkie-Łuki, stojąc na granicy Białorusi, ostatni raz cierpiało zniszczenie od polaków, wiedzionych przez króla Stefana Batorego; lecz był to czas nieładu i upadku ducha, a teraz jest zupełnie inaczéj. Sama, przez kogoś rzucona między ludem dnia 16, błędna wieść: „idą buntownicy polacy i blizko są miasta,“—w jednéj chwili skłoniła do powstania i uzbrojenia całą ludność, gotową do spotkania i porażenia wrogów, naruszających powszechną spokojność i prawny porządek.

Najmiłościwszy Panie! na jedno Twe słowo z ognistą miłością ku Tobie, Pomazańcze Boży, gotowiśmy na równi z Twymi wiernymi poddanymi, za całość i nietykalność państwa rossyjskiego, za Ciebie i ojczyznę, przynieść w ofierze życie i nasze zapracowane mienie.

Ze czcią mamy szczęście nazywać się **WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI**, wiernymi poddanymi z miasta Wielkich-Łuk.“

(Następują podpisy.)

— Przez Najwyższy rozkaz w wydziale wojennym d. 23 czerwca zaliczony został do wojsk zapasowych komendant wileński, jenerał porucznik Wiatkin, z pozostawieniem w piechocie gwardyjskiéj.

O dozwoleniu przelewu długów bankowych na grunta nadziału włościańskiego w majątkach odrobkowych. Rada państwa w ogólném zgromadzeniu, rozpatrzywszy decyzję głównego komitetu o urządzeniu stanu wiejskiego, na przedstawienie ministerjum spraw wewnętrznych o dozwoleniu przelewu długów bankowych na grunta nadziału w majątkach odrobkowych, Najwyżéj zatwierdzoném 10 czerwca zdaniem postanowiła: 1) Nadane przez Najwyżéj

нымъ 12-го февраля 1862 г. мнѣніемъ государственнаго совѣта, владѣльцамъ заложенныхъ въ кредитныхъ установленіяхъ оброчныхъ имѣній право просить объ освобожденіи отъ залога земель, оставшихся за надѣломъ крестьянъ, въ полномъ распоряженіи сихъ владѣльцевъ, съ переводомъ при этомъ банковаго долга на землю крестьянскаго надѣла, распространяется на владѣльцевъ имѣній, въ коихъ крестьяне состоятъ на издѣльной повинности, за исключеніемъ мѣстностей, означенныхъ въ слѣдующей 2 статьѣ. 2) Упомянутая въ ст. 1 льгота не распространяется на мѣстности: 7, 8 и 9 нечерноземной полосы, 7 и 8 черноземной и на всю степную полосу великороссійскихъ губерній, а также на 4, 5, 6 и 7 мѣстности губерній новороссійскихъ, гдѣ, на основаніи Высочайше утвержденнаго 27-го іюня 1862 г. мнѣнія государственнаго совѣта, крестьянамъ издѣльныхъ имѣній предоставлено право выбора между обязательнымъ выкупомъ состоящихъ въ пользованіи ихъ угодій и полученіемъ отъ помѣщика въ даръ $1/4$ высшаго или указнаго надѣла. 3) Освобожденіе отъ залога земли, оставшейся за надѣломъ крестьянъ, и переводъ банковаго долга на крестьянскій надѣлъ допускаются по всѣмъ имѣніямъ, въ коихъ крестьяне состоятъ на издѣльной повинности, за исключеніемъ мѣстностей, указанныхъ въ ст. 2, на тѣхъ же самыхъ основаніяхъ, какія установлены Высочайше утвержденнымъ 12-го февраля 1862 г. мнѣніемъ государственнаго совѣта для имѣній оброчныхъ съ тѣмъ лишь условіемъ, что владѣлецъ издѣльнаго имѣнія, ходатайствующій о переводѣ банковаго долга на крестьянскій надѣлъ, обязанъ, вмѣстѣ съ тѣмъ, представить кредитному установленію удостовѣреніе въ состоятельности крестьянъ ко взносу выкупныхъ платежей. Таковое удостовѣреніе, по просьбѣ помѣщика, выдается мировымъ посредникомъ, который, въ случаѣ встрѣченнаго въ семъ отношеніи сомнѣнія, представляетъ о томъ мировому съѣзду, а сей послѣдній вноситъ дѣло, съ своимъ заключеніемъ, въ губернское по крестьянскимъ дѣламъ присутствіе, которое и разрѣшаетъ окончательно возникшее сомнѣніе, соотвѣтственно п. а ст. 1-й Высочайше утвержденнаго 27-го іюня 1862 г. мнѣнія государственнаго совѣта, о распространеніи на издѣльныхъ крестьянъ содѣйствія правительства къ выкупу земель ихъ надѣла. (Сѣв. Поч.)

— Циркуляръ департамента государственнаго казначейства всѣмъ казеннымъ палатамъ, войсковому правленію войска донскаго и областнымъ правленіямъ, отъ 10-го іюня 1863 года за № 18,218, съ препровожденіемъ правилъ о платежѣ процентовъ по билетамъ государственнаго казначейства, снабженнымъ купонами.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по всеподданнѣйшему докладу г. министра финансовъ, въ 31-й день минувшаго мая, Высочайше повелѣть соизволилъ: для удобнѣйшаго обращенія билетовъ государственнаго казначейства разрѣшить владѣльцамъ билетовъ государственнаго казначейства съ купонами, предъявлять сіи билеты къ платежу по нимъ процентовъ въ установленные сроки, нетолько въ главное казначейство и уѣздныя казначейства губернскихъ городовъ, но и въ казначейства, находящіяся въ уѣздныхъ городахъ, съ тѣмъ, чтобы желающіе получать проценты по симъ билетамъ въ казначействахъ не губернскихъ городовъ, извѣщали о томъ мѣстное казначейство за мѣсяцъ до наступленія срока платежа процентовъ.

Во исполненіе сего и вслѣдствіе предложенія г. товарища министра финансовъ, отъ 5-го сего іюня за N. 3,742. департаментъ государственнаго казначейства, препровождая при семъ экземпляръ утвержденныхъ 1-го іюня сего года г. министромъ финансовъ правилъ, о платежѣ процентовъ по билетамъ государственнаго казначейства съ купонами, поручаетъ казенной палатѣ правила эти передать въ подвѣдомственныя ей уѣздныя казначейства и поручить имъ производить уплату процентовъ по билетамъ государственнаго казначейства съ купонами изъ общихъ губернскихъ доходовъ, на точномъ основаніи означеннаго Высочайшаго повелѣнія и утвержденныхъ г. министромъ финансовъ правилъ; за тѣмъ оплаченные купоны вмѣстѣ съ листами, къ которымъ оные припечатаны будутъ, передавать въ казенную палату, которая обязывается высылать ихъ вмѣстѣ съ купонами, оплаченными въ казначействѣ губернскаго города, и съ прочими денежными суммами въ главное казначейство при краткихъ увѣдомленіяхъ о числѣ высылаемыхъ купоновъ и о количествѣ уплаченной по онымъ суммы; уплаченную же по купонамъ сумму показывать по вѣдомостямъ, доставляемымъ департаменту государственнаго казначейства, отдѣльною статьею слѣдующаго содержанія: „выдано предъявителямъ билетовъ государственнаго казначейства процентовъ по количеству оплаченныхъ и переданныхъ въ главное казначейство купоновъ, за каждый по 2 р. 16 к. изъ такого-то уѣзднаго казначейства столько-то и изъ такого-то столько-то, а всего столько-то рублей и копѣекъ.“

Вмѣстѣ съ тѣмъ департаментъ сообщаетъ казенной палатѣ:

1) Что уѣзднымъ казначействамъ слѣдуетъ объяснить, что изъясненное въ вышеозначенномъ Высочайшемъ повелѣніи правило, чтобы желающіе получать проценты извѣщали казначейство за мѣсяцъ до наступленія срока платежа, установлено въ томъ вниманіи, чтобы на случай требованія значительныхъ суммъ на уплату процентовъ и недостатка наличныхъ денегъ въ какомъ-либо казначействѣ, казначейство доносило о томъ казенной палатѣ, а палата дѣлала распоряженіе о подкрѣпленіи сего казначейства, какъ изъ казначейства губернскаго города, такъ и другихъ уѣздныхъ городовъ, гдѣ имѣется достаточно наличныхъ суммъ.

и 2) Что наблюденіе за исправнымъ выполненіемъ въ уѣздныхъ казначействахъ правилъ о выдачѣ процентовъ по билетамъ государственнаго казначейства съ купонами возлагается на отвѣтственность казенной палавы и что всѣ прежнія предписанія и правила, неизмѣняемыя настоящимъ распоряженіемъ, остаются въ прежней силѣ.

Подлинное подписалъ: директоръ К у п р е я н о в ъ и скрѣпилъ начальникъ отдѣленія Н. Х л ѣ б н и к о в ъ. (Бир. Вѣд.)

zatwierdzone 12 lutego 1862 r. zdaniem rady państwa posiadaczom zastawionych w instytucjach kredytowych dóbr prawo prosić o uwolnienie od zastawu gruntów pozostałych po wydzieleniu włościan, w zupełném zawiadywaniu tych posiadaczy, z przelewem bankowego długu na grunta nadziału włościańskiego, rozciąga się na posiadaczy majątków, w których włościanie zostają na odrobkowéj powinności za wyłączeniem miejscowości oznaczonych w następnym 2 artykule. 2) Wzmiankowana w art. 1 ulga nieodnosi się do miejscowości: 7, 8 i 9 nie czarnoziemnéj strefy, 7 i 8 czarnoziemnéj i na całą stepową strefę gubernij wielko-rossyjskich, tudzież na 4, 5, 6 i 7 miejscowości gubernij nowo-rossyjskich, gdzie na zasadzie Najwyżéj zatwierdzonego 27 czerwca 1862 r. zdania rady państwa, włościanom odrobkowych majątków nadane jest prawo wyboru między obowiązującym wykupem zostających w ich posiadaniu użytków i otrzymaniem od obywatela darowizny $1/4$ wyższego lub przepisanego nadziału. 3) Oswobodzenie od zastawu ziemi pozostałéj od wydziału włościan i przelew długu bankowego na włościański nadział dozwala się we wszystkich majątkach, gdzie włościanie zostają na powinności odrobkowéj, za wyłączeniem miejscowości wskazanych w art. 2 na tych samych zasadach, jakie są ustanowione przez Najwyżéj zatwierdzone 12 lutego 1862 r. zdanie rady państwa dla majątków czynszowych, z tym tylko warunkiem, iż posiadacz odrobkowego majątku, starający się o przelew bankowego długu na nadział włościański, obowiązany jest razem przedstawić instytucji kredytowéj zapewnienie o możności włościan wypłacić wykupowe pieniądze. Takowe zapewnienie, na prośbę obywatela, wydaje się przez pośrednika, który w razie napotkanéj wątpliwości, przekłada o tém na zjeździe pojednawczym, a ten ostatni przenosi sprawę ze swoją decyzją do gubernjalnego urzędu włościańskiego, który rozwiązuje tę wątpliwość ostatecznie, stosownie do p. a art. 1 Najwyżéj zatwierdzonego 27 czerwca 1862 r. zdania rady państwa, o rozpostarciu na włościan odrobkowych pomocy rządu do wykupu gruntów ich nadziału. (Pocz. Półn.)

— Okolnik departamentu podskarbstwa państwa do izb skarbowych, do wojskowego zarządu dońskiego wojska i do obwodowych zarządów, 10 czerwca 1863 r. N. 18,218 z dołączeniem przepisów o wypłacie procentów od biletów podskarbstwa opatrzonych kuponami.

CESARZ JEGO MOŚĆ na najpoddanniejszy referat p. ministra skarbu 31 maja Najwyżéj rozkazać raczył: celem łatwiejszéj cyrkulacji biletów podskarbstwa państwa, dozwolić posiadaczom tychże biletów z kuponami, okazywać dla odebrania od nich procentów w należytych terminach nietylko w główném podskarbstwie i w powiatowych kassach miast gubernjalnych, lecz i w kassach znajdujących się po miastach powiatowych, z tém, aby życzący odbierać od tych biletów procenta w kassach nie gubernjalnych miast, zawiadomili o tém kassy na miesiąc przed terminem opłaty procentów.

W wykonaniu tego i w skutku polecenia p. towarzysza ministra skarbu z 5 bież. czerwca N. 3742 departament podskarbstwa państwa, załączając przy tém egzemplarz zatwierdzonych 1 lipca b. r. przez ministra skarbu przepisów o wypłacie procentów od bitetów podskarbstwa państwa z kuponami, poleca izbie skarbowéj przepisy te udzielić właściwym kassom powiatowym i polecić onym wypłacać procenta od biletów podskarbstwa państwa z kuponami z ogólnych dochodów gubernjalnych na mocy rzeczonego rozkazu Najwyższego i zatwierdzonych przez p. ministra skarbu przepisów; następnie opłacone kupony razem z listami, do których takowe będą dołączone, oddawać do izby skarbowéj, która powinna wysyłać je razem z kuponami opłaconemi w kassie miasta gubernjalnego i z innemi summami pieniężnemi do głównego podskarbstwa przy krótkich odezwach o liczbie wysyłanych kuponów oraz o ilości nadpłaconéj podług nich summy; zapłaconą zaś podług kuponów summę wypisywać w wykazach przesyłanych do departamentu podskarbstwa państwa w oddzielnéj rubryce następnym sposobem: „wydano okazicielom biletów podskarbstwa państwa procentów podług ilości opłaconych i odesłanych do głównego podskarbstwa kuponów za każdy po 2 rub 16 kop. z takiéj kassy powiatowéj tyle, a z takiéj tyle—w ogóle tyle a tyle rubli i kopiejek.“

Jednocześnie departament udziela izbie skarbowéj:

1) Iż kassom powiatowym należy objaśnić, że wyrażone w rzeczonym Najwyższym rozkazie prawidło, aby życzący otrzymywać procenta zawiadamiali podskarbstwo na miesiąc przed terminem opłaty, wydane zostało dla tego, aby w razie zapotrzebowania znacznych summ na opłatę procentów i niedostatku gotowizny w jakiéj kassie, takowa donosiła o tém izbie, a izba robiła rozporządzenie o zasileniu téj kassy, tak z gubernjalnéj kassy, jako też z innych, gdzie są summy w gotowiźnie.

2) Że czuwanie nad akuratném wypełnieniem w kassach powiatowych przepisów o wydaniu procentów od biletów kassy państwa z kuponami ciąży na odpowiedzialności izby skarbowéj i że wszystkie uprzednie rozkazy i przepisy, nieodmienione przez obecne rozporządzenie, pozostają w uprzedniéj mocy.

Na oryginale podpisano:
Dyrektor Kuprejanow i Naczelnik sekcji Chlebnikow. (Wiad. Bież.)

IZABELLA.

PRZEZ PANIĄ WOOD.

(Przekład z angielskiego.)

(Dalszy ciąg. ob. N. 70)

XLVIII.

Barbara mieszkała nad morzem, a ledi Izabella umierała w East-Line. Zgodziła się tam pozostać, ażeby jeszcze parę tygodni tam przepędzić z dziećmi swemi, ale i to się jéj nie udało, ponieważ z rozkazu Carlisla, dzieci odwieziono do Kornelji. Zrobił to dla tego, ażeby uspokoić ją i uwolnić od obowiązku.

Barbara wybrała najbliższe miasto nad morzem, nie daléj jak o mil trzy, tak, że Carlisle jeździł do niéj prawie co wieczór i wracał rano do kantoru. Tak więc bywał on bardzo rzadko w East-Line, nie więcéj jak dwa lub trzy razy na tydzień i to na krótko. We środę Carlisle miał być na obiedzie i nocować w domu.

Joice doglądała choréj i widząc jéj okropne położenie, była nadzwyczaj niespokojną, lękając się, ażeby po jéj śmierci, kiedy już nic ukryć nie będzie można, państwo nie posądzili ją o zmowę z Izabellą. Z dziesięć razy chciała posłać po Kornelję i opowiedzieć jéj wszystko.

Izabella przez cały dzień prawie leżała bezprzytomna, pod wieczór trochę czuła się lepiéj. Leżała w pół-siedzącéj postaci na łóżku, obłożona poduszkami, bez czepka i bez okularów. Okno było otwarte.

Koło jéj okna dały się słyszeć czyjeś kroki. Odgadła je, czuła, że to osoba blizka jéj sercu. Słaby rumieniec oblał jéj lica.

— Joice! — dał się słyszeć z łóżka głos choréj:— słyszałaś? to on przeszedł. Umrę szczęśliwsza, kiedy się z nim pożegnam.

— Pożegnać się z nim!— zawołała Joice, nie wierząc uszom swoim.— Jak to, ledi, chcesz widzieć się z panem Carlislem?

— Czegoż się mam lękać? jestem już prawie trupem.

— Nie, ledi, to niepodobna,—stanowczo rzekła Joice.— To być niepowinno.

Izabella zalała się gorzkiemi łzami.

— Usunęliście ode mnie dzieci, dla tego, że mogłabym wydać siebie. Teraz nie chcecie wpuścić do mnie męża. Joice, Joice zlituj się nade mną, pozwól mi spójrzeć na niego!....

Joice nie wiedziała co począć, płakała, ale nie śmiała przyprowadzić Carlisla do łóżka umierającéj pierwszéj żony, lękając się zasmucić Barbarę.

Do drzwi zapukała Sara, mówiąc, że Carlisle woła Joice, sama zaś została przy Izabelli, któréj nie znała za dawnych czasów.

— Cóż, Joice, jak się ma pani Win?— spytał Carlisle.

— Bardzo chora, lękam się nawet, żeby nie umarła.

— Ale cóż się z nią stało? czy posłaliście po Mortona?

Joice zbladła i zmieszała się.

— Nie, panie, to nic nie pomoże.

— Dla czego?— spytał Carlisle ostrym głosem.— Czyż podobna tak postępować z umierającą. Jeżeli pani Win w saméj rzeczy jest w niebezpieczeństwie, trzeba posłać depeszę do Mortona. Zresztą sam się z nią lepiéj zobaczę,—rzekł Carlisle postępując ku drzwiom.

Joice rzuciła się naprzód i zagrodziła mu drogę.

— Zmiłuj się panie, nie wchodź do jéj pokoju. To niepodobna!

— A toż co nowego? Dla czegoż do niéj wejść nie mogę?

— Dla tego, że panią Carlisle to zmartwi.

Carlisle nic nie zrozumiał.

— Co się z tobą stało, Joice?— zawołał,— doprawdy, czy nie zwarjowałaś? Ponieważ żony mojéj niema w domu, musi więc ktokolwiek widzieć nieszczęśliwą chorę. Przyjdę do niéj po obiedzie; przygotuj ją do tego.

Tylko co Carlisle zaczął jeść obiad, gdy w tém weszła Kornelja. Przyszła poradzić się z bratem o nieprzyjemnościach, które zaszły między lokatorami. Ale Carlisle poprosił ją, ażeby zaszła do biednéj choréj i dowiedziała się, czy w rzeczy saméj stan jéj grozi niebezpieczeństwem.

— Już i grozi niebezpieczeństwem!— z niedowierzaniem zawołała Kornelja.— Zawsze przesadzasz. Miałeś też komu powierzyć chorą. Joice w ostatnich czasach wygląda jak warjatka. Nie pojmuję co się z nią stało.

Mówiąc to, zdjęła kapelusz i okrycie i złożyła je na krześle, poprawiła czépeczek, popatrzała w lustro i uroczyście wstępowała na schody. Joice, postrzegłszy Kornelję, zbladła jak chusta, straciła przytomność i niezrozumiale rzekła:

— Pani! pani... nie wypada... ażebyś tu... wchodziła!

— A któż to śmie mnie tu nie puszczać?—spytała ze zdziwieniem.—Odejdź, proszę, Joice, a to pomyślę, żeś zwarjowała w rzeczy saméj.

Joice widziała, że zmuszoną będzie ustąpić, usunęła się więc i Kornelja weszła do pokoju Izabelli.

Ukrywać się dłużéj było niepodobieństwem, blada twarz bez zamaskowania leżała na poduszcze. Siwa peruka, okulary, ogromny czepek, wszystko co tak zmieniało Izabellę, wszystko znikło: była to twarz ledi Izabelli. Chociaż bardzo zmieniona, jednak można było ją poznać. Srebrzyste włosy gęstemi splotami pokrywały poduszkę, smutne oczy błyszczały gorączkowo.

Jak tylko Kornelja zbliżyła się do łóżka, stanęła jak wryta i zawołała w osłupieniu: „Panie zlituj się!...

Obie patrzały na siebie zaledwo oddychając... Kornelja nie wierzyła oczom swoim.

— Jak pani odważyłaś się tutaj przyjechać?—spytała smutnym, ale łagodnym głosem, w którym nie przebijał się ani cień wymówki.

Izabella skrzyżowała pokornie ręce na piersiach i rzekła zcicha:

— Czyż mogłam się rozstać z dziećmi mojemi! Zlituj się nademną, Korneljo, nie wyrzucaj mnie i przebacz. Idę do Najwyższego pokutować za wszystkie grzechy moje.

— Nie wyrzucam ci bynajmniéj i przebaczam— rzekła Kornelja.

— Jakże jestem rada że umieram teraz— mówiła Izabella.— Wierzę, że Stwórca mi przebaczy. On zstąpił na ziemię nie dla tego, ażeby wybawić n i e w i n n y c h j a k w y; ale dla nas grzeszników. Starałam się dźwigać krzyż mój odważnie, i z poświęceniem się, ale ciężar jego zabił mnie....

Z taką dobrocią i uszanowaniem wymówiła wyrazy n i e w i n n y c h j a k w y! jak gdyby w rzeczy saméj Kornelja była aniołem. Słowa te odezwały się w sumieniu Kornelji. W sercu jéj obudziła się skrucha, nachyliła się nad Izabellą i pocichu spytała:

— Dziecię moje, czy nie byłam powodem wyjazdu twego z East-Line.

Izabella pochwiała głową i rzekła:— Nie Korneljo, nie pani. Wyznaję, żem nie była z panią szczęśliwa, ale w żadnym razie, nie pani byłaś przyczyną mojéj ucieczki.

— Chwała Bogu— pomyślała Kornelja, potém zwróciła się do Izabelli i rzekła głosem pełnym skruchy:— Daruj mi Izabello, mogłam ci uprzyjemnić życie i nie zrobiłam tego. Żałuję tego od chwili jakeś nas opuściła.— Izabella wzięła ją za rękę.

— Korneljo, chcę widzieć Archibalda— szeptała;— Joice niechce mi go przyprowadzić. Błagam cię tylko na chwilę, na jedną chwilę, ażeby posłyszeć od niego słowa przebaczenia. Umrę spokojna przynajmniéj.

Niewiadomo z jakich pobudek, ale Kornelja zgodziła się na to, może niechciała odmówić ostatniéj prośbie umierającéj, może dla jakiéj innéj przyczyny,— odgadnąć trudno. Kornelja wyszła. Joice stała na korytarzu oparta o ścianę i zakryła oczy fartuszkiem. Kornelja zawołała ją do siebie.

— Jak dawno wiedziałaś o tém?

— Od téj saméj nocy, kiedy u nas była trwoga. Widziałam ją wówczas bez okularów i poznałam w niéj ledi Izabellę, od téj chwili straciłam spokój.

— Idz i poproś brata do mnie.

— Jakto pani, czy to będzie dobrze jeżeli ją pan zobaczy i pozna?

— Słyszałaś co ci kazałam? — stanowczo rzekła Kornelja — poproś do mnie brata.

Joice wyszła, Carlisle wstał od stołu i poszedł do siostry.

— Cóż Korneljo, jak znalazłaś panią Win?

— Bardzo słaba. Chce cię widzieć.— Mówiąc to, Kornelja otworzyła drzwi do choréj. Carlisle dał jéj znak, ażeby szła naprzód, ale odmówiła. Już zrobił kilka kroków, gdy Joice chwyciła go za rękę i rzekła:

— Panie, trzeba pana przygotować; pani nie uprzedzisz?

Carlisle ze zdziwieniem spójrzał na nie, sądząc, że zwarjowały. I nic dziwnego, obie były mocno wzruszone, twarz i usta Kornelji drgały konwulsyjnie, ale ona milczała. Carlisle zmarszczył brwi i wszedł do pokoju; powoli, pocichu podszedł do łóżka i rzekł:

— Bardzo mi boleśnie pani Win...

Słowa zamarły na ustach jego. Również jak Joice pomyślał, że przed nim leży widmo. Usta jego zsiniały, cofnął się kilka kroków od łóżka. Rozrzucone włosy, czułe smutne oczy, rumieniec wywołany jego obecnością, wszystko to mu dowodnie przypomniało Izabellę.

— Archibaldzie! — wyjąknęła, chwytając go za rękę, wprzód nim miał czas odejść od łóżka. Carlisle spójrzał na nią, jak człowiek budzący się ze snu.

— Nie mogłam umrzeć bez twego przebaczenia. Nie odpychaj mnie, powiedz tylko jedno słowo, że mi przebaczasz, a umrę spokojna!....

— Izabello, czyż to ty byłaś paniąWin?

— O przebacz, przebacz! Jam nie umarła po wypadku na kolei żelaznéj, wyzdrowiałam i korzystając z kalectwa twarzy mojéj, ośmieliłam się tu zjawić. Nie gniewaj się na mnie, Archibaldzie!

Carlislowi zakręciła się głowa, myśli zaczęły krążyć w nieładzie, gdy w tém jedna stanęła mu najjaśniéj w umyśle: że jest mężem dwóch żon.

— Archibaldzie, nie mogłam żyć rozłączona z dziećmi i z tobą. Tęsknota mię zabiła, — mówiła jakby w gorączce.— Po opuszczeniu ciebie nieznałam ani chwili spokoju. Nie upłynęło i godziny po wyjeździe moim, a już tego żałowałam, ale nie wiedziałam jak wrócić do domu. Spójrzyj, co się ze mną stało,— mówiła przeciągając rękę po srebrzystych swych włosach,— to ze zgryzot sumienia. Musisz mi przebaczyć. Wiem, że grzech mój był wielki, ale kara jeszcze większą.

— Dla czegożeś mię porzuciła, Izabello?

— Czyż niewiesz przyczyny?

— Nie wiem. To było dla mnie tajemnicą.

— Porzuciłam cię z miłości dla ciebie.

Uśmiech ironji i pogardy przebiegł po twarzy jego. Pomyślał: czyż i na śmiertelném łożu udaje?

— Nie patrz na mnie, Archibaldzie, z takiém niedowierzaniem. Widzisz, że jestem słabą; możem się niejasno wyraziła i nie zrozumiałeś mnie. Kochałam cię i byłam zazdrośną. Sądziłam, że mnie oszukujesz, że kochasz inną; dręczona zazdrością uległam podszeptom tego szatana, który ciągle mi wmawiał, żem nieszczęśliwa, porzucona, zapomniana, że mogę się zemścić. Nieprawdaż, podejrzenia moje były bezzasadne i niesprawiedliwe?

Spokój Carlisla wrócił przynajmniéj powierzchownie. Stał wyprostowany przed Izabellą, ze skrzyżowanemi na piersiach rękami.

— Cóż mnie nie odpowiadasz — spytała z gorączkowém drżeniem.

— Jak możesz mię o to pytać! Powinnaś była mnie poznać: nie byłem ci nigdy, ani słowem ani myślą niewiernym.

— Archibaldzie, byłam wówczas szaloną. Jestem pewną, że zapomnisz o wszystkiem i przebaczysz.

— Zapomnieć nie mogę, przebaczyć— dawnom ci już przebaczył.

— Nie mów tak mój przyjacielu, przyrzeknij zapomnieć o przeszłości — mówiła Izabella i łzy płynęły po jéj twarzy, kiedy wyciągnęła do niego swą białą wychudłą rękę.— Przypomnij, przyjacielu mój, tę niepowrótną przeszłość, kiedym tu z ojcem mieszkała, szczęśliwa, o nic niedbająca dziewczyna. Pamiętasz, jakeś u nas bywał i kochał mnie, ale postanowiłeś ukrywać tę miłość. Kiedy zaś umarł ojciec, jakeś był dla mnie dobry; pamiętasz bilet stofuntowy? Nakoniec jakeś przyjechał do Castle-Merling, jakeś się mnie oświadczył i po raz pierwszy pocałował? Czy pamiętasz, Archibaldzie, jak pierwsze czasy po ślubie były pełne szczęścia i miłości? A kiedy się urodziła Lucy, jakże wielką była wówczas radość twoja z córki i mojego ocalenia, jakeś dziękował Bogu, że mnie zachował przy życiu. Czy pamiętasz to wszystko, mój przyjacielu?

Carlisle pamiętał dobrze te chwile szczęścia, jakże je mógł zapomnieć?

— Czyżem zasłużył choć na jedną wymówkę za przeszłe życie nasze?— rzekł Carlisle, biorąc z dobrocią rękę Izabelli.

— Jak mogłeś zasłużyć na to, kiedyś mnie kochał stale i troszczył się o moje szczęście! Kiedy przypomnę sobie dobroć twoją, czułość, dziwię się jak mogę patrzeć ci w oczy. O siebie się nie lękam, wiem, żem ukarana za swój występek, ale cierpię za ciebie, dla tego, że niczém nie mogę okupić hańby, którą przyniosłam tobie i dzieciom. Ale pomyśl, Archibaldzie — mówiła słabym głosem tak, że Carlisle musiał się nachylić, ażeby ją usłyszeć — co się ze mną działo, gdym mieszkała w tym domu z żoną twoją, widziałam twoją miłość, pieszczoty, które kiedyś do mnie należały! Nigdym ciebie tak namiętnie nie kochała, jak odtąd, kiedym cię utraciła. Przypomnij, jak mogłam patrzeć na chorobę syna, być z tobą sam na sam i nie módz powiedzieć ci, że on jest tak samo moim, jak i twoim synem. A kiedy on umarł, pocieszałeś jéj przelotną boleść, a nie moją rozpacz matki. Jednemu Bogu wiadomo, jakem to wszystko przeniosła! (D. c. n.)

Częśc Nieurzędowa.

DEPESZE TELEGRAFICZNE.

HAGA, niedziela 5 lipca. Izba wyższa przyjęła wczoraj jednomyślnością traktat zawarty z Belgją o wykup opłat spławnych na Skaldzie.

PARYŻ, niedziela 5 lipca. Monitor objaśnia bytność pp. Roebuck i Lindsay u cesarza Napoleona, w celu skłonienia go do przedsięwzięcia stosownych starań w Londynie na rzecz przyznania Stanów oderwańczych.

Cesarz— mówi dziennik urzędowy—wynurzył pragnienie przywrócenia pokoju; lecz gdy Anglja odrzuciła projekt pośrednictwa nastręczany przez cesarza, najjaśniejszy pan nie wystąpi z nowemi przełożeniami, chyba otrzyma pewność ich przyjęcia.

Wszakże dodaje Monitor, cesarz każe swojemu ambasadorowi wyrozumieć gabinet londyński i oświadczyć: że jeżeli Anglja sądzi, iż przyznanie Południa położy koniec wojnie, Francja gotowa jest uczynić to przyznanie razem z Anglją.

Monitor mówi, kończąc, że te objaśnienia dowiodą, iż cesarz nie starał się wpływać na parlament angielski przez pośrednictwo dwóch jego członków i że wszystko ograniczyło się otwartém rozmówieniem się.

BERN, poniedziałek 6 lipca. Dziś otwarte zostało posiedzenie zgromadzenia związkowego. Prezes rady stanów p. Vigier wyraził w swojéj mowie, że od przeszłego roku stan ojczyzny polepszył się i dodał, że położenie państw zagranicznych stało się mniéj pomyślne. Dotknął z kolei wojny amerykańskiéj ciągle zagrażającéj przemysłowi helweckiemu.

Rada narodowa wybrała na prezydenta doktora Heer z kantonu Glaris, a na wice-prezydenta pana Ruffy z kantonu Vaud; rada stanów wybrała na prezydenta pana Haeberlin z Turgowji a na wice-prezydenta jenerała Dufour.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— **Z KIJOWA** donoszą nam pod d. 16 czerwca:— Wczoraj nastąpiło u nas otwarcie jarmarku letniego, który, jak wiadomo, przeprowadzony tu został z Berdyczowa, i jak powiadano, miał tam być napowrót przeniesiony, ale do tego nieprzyszło. Pomimo tedy wszystkich pogłosek, mamy jarmark w Kijowie, mamy w drobnych zarysach wszystkie jego szczególności jak dawniéj, ale tylko w drobnych zarysach. Przekupnie Izraelici, którzy, jak wiécie, są u nas niepospolitém zjawiskiem, bo w mieście stale niemieszkają, już się poczęli ukazywać na ulicach ze zwykłym swoim towarem: gotowemi sukniami męskiemi, zapałkami, szuwaksem i t p. Na placu jarmarcznym budują się szałasze; przez ulice ciągną wozy naładowane towarami, a tak oryginalne w swojéj odwiecznéj postaci, tak niezmienne, może od przybycia tutaj potomków Izraela,—że na końcu świata poznać je można,skąd pochodzą; drobiazg izraelski uwija się wkoło nich i szwargocze: słowem jest zapowiednia czegoś, ale tymczasem nic jeszcze niema. Powiadają, że na tegoroczny jarmark letni ma być sprowadzoną znaczna liczba koni ze znanych tabunów; że wełna, która zwykle stanowi główny produkt handlowy tego jarmarku, również ma być sowicie reprezentowaną; ale tymczasem to tylko gadanie. Zobaczymy.

Pogoda, najpiękniejsza, jakby włoska, widocznie sprzyja temu zbiegowisku. Wiosna właściwa po długiéj przedwiosennéj posusze, rozpoczęła się u nas rzęsistemi deszczami, które od Wielkiejnocy prawie codzień padały do dnia 12 bież. mies. Bez parasola w zapasie niemożna było wychodzić na ulicę, bo kiedy się najmniéj spodziewałeś, mogłeś być zmoczonym do nitki. Dopiéro od dni czterech, właśnie na czas jarmarkowy, ustaliła się przecudna pogoda. We dnie poczęły już dokuczać upały i termometr pokazuje 30 stopni; ale po ulewach i błocie nikt się sarknąć na to nieważy, zwłaszcza, że chłodnawe wieczory aż nadto wynagradzają za znój dzienny.

Lecz jeżeli deszcze dobrze dały się we znaki mieszkańcom miasta, zmuszonym brnąć po błocie na wieczne reparującym się i wiecznie nic niewartym bruku kijowskim, to wiejscy mieszkańcy muszą je z całego serca błogosławić. Wiadomości z okolic o urodzajach są w całém znaczeniu pocieszające. Jeżeli (czego Boże uchowaj) niezaszkodzą niwom grady i szarańcza, która tu i ówdzie poczęła się ukazywać, to zbiory pszenicy, żyta, gryki, owsa i siana, będą tak obfite, jak od dawna niewidziano. Ogrodowiny również zapowiadają piękny urodzaj, naturalnie, jeżeli upały niewyniszczą roślinności, jak to się stało w roku przeszłym. Teraz mamy już na rynku kijowskim truskawki, poziomki, wiśnie, młode kartofle, marchew, groch zielony, i w ogólności najrozmaitsze jarzyny, które w skutek wielkiego dowozu z okolicznych wsi i folwarków, sprzedają się po bajecznie nizkiéj cenie. Drzewa owocowe były gęsto pokryte kwiatem, ale gąsienica tak dalece je objadła, że nierzadko się zdarza widzieć drzewo zupełnie nagie, jak wśród zimy. O burakach cukrowych również nic pocieszającego donieść niemogę: żuczki zupełnie wyniszczyły zasiewy, tak, że musiano po raz drugi, a w niektórych miejscowościach nawet po raz trzeci siać na nowo. Biednym naszym cukrowarniom, zdaje się, wszystko odmawia pomocy.

Jeżeli wszakże nieurodzaj buraków jest mocno zasmucającą przepowiednią dla wielu tutejszych obywateli, z większym daleko smutkiem spoglądamy na zapowiednię innéj, wspomnianéj już poprzednio przezemnie klęski, to jest na ukazanie się szarańczy. Pomimo wszelkich zabiegów robionych przeszłéj jesieni i na wiosnę roku bież., w drugiéj połowie zeszłego miesiąca szarańcza zakopana poczęła się wydobywać z ziemi, a teraz już znaczniejszemi massami się ukazuje w powiatach tutejszéj gubernji: kijowskim, wasylkowskim, skwirskim, taraszczańskim, kaniowskim i czerkaskim. W tym ostatnim powiecie złożone były jaja owadu górą na 1,000 morgów, w skwirskim górą na 700 morgach; w taraszczańskim i kaniowskim również w bardzo przeważnéj ukazała się liczbie. O miejscowościach odleglejszych nic powiedzieć niemogę; lecz i tego już dosyć, ażeby zatruć w sobie radość z pięknego pól widoku.

—**KOL. ŻEL. WARSZAWSKO-WIEDEŃSKA.**—Sprawozdanie zarządu téj drogi za rok 1862, podaje następujące szczegóły: W celu doprowadzenia drogi do jak najlepszego stanu, dokonano roboty ziemne, jako to pogłębianie rowów, zebranie zbytecznéj ziemi z planów i t. d., na co wydano 8,590 rs. 83 kop.; na budowę wałów ochronnych od zaspów śniegowych, wydano 2,229 rs. $4\frac{1}{2}$ kop.; na odnowę mostów 2,155 rs. $24\frac{1}{2}$ kop.; razem na rzeczone roboty budownicze 12,975 rs. 12 kop. W budowie wierzchniéj drogi żelaznéj, któréj cała długość wynosi 161,714 sąż. bież. (wiorst $323\frac{4}{10}$), położono $28,144\frac{3}{7}$ sąż. bież. nowych szyn w miejsce starych, przyczém uregulowano zupełnie część drogi przez wzmocnienie fundamentów kolei, czego też dokonano i w innych częściach kolei; powiększono boczne koleje, przez ułożenie nowych linij na długości $4,115\frac{2}{7}$ sąż. bież., tak, że długość bocznych kolei w końcu 1862 r. wynosiła $29,326\frac{2}{7}$ sąż. Na nowe szyny wydano 159,326 rs. 13 kop. na inne zaś materjały drewniane i kamienne, oraz na robotę, 97,988 rs. 58 kop. W 1862 roku zamieniono aparaty skazówkowe telegrafu elektro-magnetycznego na aparaty Morsego, na co wydano 9,186 rs. $73\frac{1}{2}$ kop. Z powodu powiększonego ruchu, szczególniéj towarów, na drodze Warszawsko - Wiedeńskiéj, sprowadzono z fabryki Sigla w Wiedniu 2 lokomotywy do prowadzenia pociągów osobowych i 8 do prowadzenia pociągów towarowych, średnio parowiec każdy wraz z transportem kosztował 18,916 rs. Tabor powiększony został przez sprowadzone z fabryki pp. Schmidta i Comp. w Wrocławiu, 75 wagonów żelaznych towarowych i 125 węglarek. Używanie wagonów żelaznych zaprowadzone zostało po raz pierwszy przed wszystkiemi innemi drogami żelaznemi przez drogę warszawsko-wiedeńską i okazało zupełną ich praktyczność, szczególniéj ze względu na możność znoszenia wielkich ciężarów. Koszt na powiększenie taboru w ogóle wynosił 385,689 rs. $55\frac{1}{2}$ kop. W całym taborze liczyło się 114 powozów osobowych o 327 osiach, mogących pomieścić 4,676 osób i 1,234 wagonów (brankardów, towarowych, wapniarek, koniarek na 195 koni, węglarek i t. d.), o 3,067 osiach, mogących zabrać ładunku 499,480 pudów. Koszta utrzymania drogi wynosiły 149,862 rs. 50 kop., koszt utrzymania telegrafu elektrycznego 4,115 rs. $14\frac{1}{2}$ kop. Osób należących do służby zarządu, tak do służby ogólnéj, drogowéj jak i transportowéj, podaje wykaz 1,099, pobierających pensję w ilości 240,567 rs. Obok tego służba mechaniczna i pociągowa otrzymała milowego 25,800., a robotników 232 otrzymało 31,544 rs. 75 kop., razem zatém na służbę wydano 297,901 rs. 75 kop.,—na co z funduszu eksploatacyjnego wydano 260,966 rs. $98\frac{1}{2}$ kop. (resztę z funduszu budowy) co stanowi 28,8% od ogólnéj sumy wydanéj na utrzymanie drogi, o 2,4% mniéj od roku 1861. Do kassy zjednoczenia obu dróg żelaznych warszawsko-wiedeń kiéj i warszawsko-bydgoskiéj, należało w 1862 r. 703 osób, to jest o 267 więcéj niż w roku 1861. Przychód téj kasy wraz z remanentem z 1861 r. wynosił w 1862 roku 71,663 rs. $77\frac{1}{2}$ kop., wydatki 36,415 rs. 42 kop., przewyżka dochodu wraz z zaliczeniami do pobrania 35,985 rs. 19 kop. Kassa ta z końcem 1862 roku posiadała kapitału 80,984 rs. 19 kop., więcéj o 16,357 rs. $29\frac{1}{2}$ kop. niż w roku poprzednim. Z kassy zjednoczenia pobierało pensje miesięczne wynoszące razem 59 rs. $49\frac{1}{2}$ kop. 15 wdów, oprócz tego 9-ro dzieci zmarłych urzędników, pobierało miesięcznie wsparcia razem rs. 3 kop. $55\frac{1}{2}$. Kassa udzieliła niezamożnym urzędnikom bezprocentowych pożyczek w ilości 1,867 rs. 35 k., zapomóg zaś w ilości 701 rs. 66 k. W ciągu roku 1862 odbyto przejazdów 17,132, przyczem tabór drogi przebiegł mil 9,389,495; wagony zaś zrobiły mil osiowych $8,759,921\frac{1}{2}$, o 897,969 mil osiowych więcéj niż w roku 1861. Na każdy pociąg w przecięciu w 1862 roku wypadało 49,9 osi, co jest bardzo zadowalającym rezultatem powiększenia ruchu. Ruch osób i towarów, oraz dochód z tego źródła w następujący powiększał się sposób, w porównaniu kilku lat poprzednich: w 1845 r. osób 269,346, towarów w pudach 1,171,095; w 1850 r. osób 383,535, towarów 3,218,050; w 1855 r. osób 326,359, towarów 5,238,845; w 1860 r. osób 626,520, towarów 14,122,181, w 1861 r. osób 602,395, towarów 17,003,705; w 1862 r. osób 728,842, towarów 23,867,918. Dochód był z przewozu: w 1855 r. 185,298 rs. 42 k.; w 1850 r. 508,424 rs. 68 k.; w 1855 r. 715,615 rs. 4 k.; w 1860 r. 1,391,733 rs. 19 k.; w 1861 r. 1,411,033 rs. 88 k.; w 1862 r. 1,841,904 rs. 40 ó. Z liczby tych widać, jak znacznie powiększył się ruch tak osób jak i towarów. Przewóz węgla kamiennego także znacznie się powiększył, bo kiedy w roku 1860 przewożono go miesięcznie średnio 292,806 pudów, w 1861 roku 338,197 pudów, a w 1862 o 140,179 pudów więcéj, czyli 478,376 pudów. Dochód brutto kolei był rs. 1,841,904 kop. 40; rozchód brutto rs. 903,053 k. 19; pozostaje rs. 938,851 k. 21. Z czego odtrąciwszy dochód roczny opłacany rządowi w ilości rs. 204,166 k. 67, procenta i kwotę amortyzacyjną od obligacij w ilości rs. 97,860 k. $35\frac{1}{2}$; 3% na fundusz zasobowy, czyli rs. 19,104 kop. 72; na amortyzacje akcij ½ % całego kapitału akcyjnego rs. 50,000; na rentę założycielską rs. 56,771 k. 95; czyli razem rs. 427,903 k. $69\frac{1}{2}$; pozostaje rs. 510,947 kop. $51\frac{1}{2}$, co wraz z pozostałością z roku 1861 w ilości rs. 1,592 k. 52, tworzy summę rs. 512,540 kop. $3\frac{1}{2}$, reprezentujący dywidendę roku 1862 do rozporządzenia dla rozdziału między akcjonarjuszów Towarzystwa.

— **UROCZYSTOŚĆ TYSIĄCLETNIA.** — Podług listu z Zagrzebia do „Narodnich Listów,“ uroczystość tysiącletniéj rocznicy zaprowadzenia wiary chrześcijańskiéj pomiędzy Słowianami przez Ś.ś. apostołów Cyryla i Metodego, miała być obchodzoną d. 5 lipca tak w Zagrzebiu, jak i we wszystkich miastach, miasteczkach i wsiach Chorwacji. W dniu tym, kardynał arcybiskup zagrzebski, w licznéj asystencji duchowieństwa, zapowiedział w kościele katedralnym uroczyste nabożeństwo, poczém od południa odbywać się miało we wspaniałych ogrodach arcybiskupich święto narodowe, które miało zakończyć się koncertem, wykonanym w teatrze narodowym przez zagrzebskie towarzystwo śpiewaków. Obok tego kardynał-arcybiskup zagrzebski wydał polecenie, ażeby na wieczną pamiątkę tysiącletniego jubileuszu śś. apostołów słowiańskich Cyryla i Metodego, odprawianą była dnia 5-go lipca każdego roku, we wszystkich djecezjach chorwackich i słoweńskich, msza św. w języku słowiańskim, jak to ma miejsce od dawnego czasu w Dalmacji. Życzenie pod tym względem wynurzone także zostało biskupowi Pietikostelskiemu i komitatowi Zaladzkiemu, ażeby takaż msza odprawianą była w dniu pomienionym we wszystkich czysto słoweńskich okęgach djecezji pietikostelskiéj i na Mezimurzu.

— **MERYNOSY.**— W r. 1820 sprowadzono do Inflant po raz pierwszy merynosy; obecnie zaś znajduje się ich tam 67 owczarni, z których 32 mają więcéj jak po 1,000 sztuk owiec. Wszystkich merynosów w Inflantach jest do 65,000, dających corocznie 68 miljonów funtów wełny.

— **POŻAR W WIŚNICZU.**— Dnia 3 lipca wieczorem straszny pożar nawiedził miasto Wiśnicz w Galicji. Spłonęło przeszło 300 dodomów, a więcéj niż 500 rodzin pozostało bez przytułku. Większa część pogorzelców jest wyznania mojżeszowego.

— **HANDEL RYZKI.**— Donoszą nam z Rygi pod dniem 22 czerwca: Konopi sprzedano jeszcze Anglikom 500 berkowców zwyczajnych, biorąc po 127, 124 i 121 rub. as., a za cienkie krótkie, których sprzedano 150 berk., po 122 r. Kantory niemieckie temi dniami nic nie kupowały. Len po trochu nabywają po 46, 43 i 37 rub. sr. Olej konopny mocno stoi; dają z ochotą po 52 rub. Siemienia konopnego sprzedano 1000 beczek 89 f. po $5\frac{1}{4}$ rub. O siemię lniane umowy nie dochodzą; nabywcy za 6 miarowe dają po 7 rub. 50 kop., żądają o 25 kop. wyżéj. Zboże popytu niema. Za jęczmień kurlandzki 104—105 f. żądają po 84 rub. dają po 83. Owsa kurlandzkiego 44—45 f. sprzedano nieco po 60 rub. Żyto 115—116 f. małemi partjami kupują po 97 rub.

— **HANDEL ODESSKI.**— Donoszą nam z Odessy pod d. 14 czerwca: Od czasu ostatniego mojego doniesienia, żadnéj prawie zmiany nie zaszło na naszym rynku. Sprzedaż idzie jałowo, dowozy jeszcze trwają, zwłaszcza wodne, ceny stoją bez zmiany. Ograniczę się więc tym razem tylko do zsumowania całéj przeszłomiesięcznéj operacji handlowéj w naszym porcie. Wywieziono stąd w maju towarów na 1,428,232 rub. Główne artykuły wywozu były: pszenica $117,392\frac{1}{2}$ czetw., mąka pszenna $6,289\frac{1}{12}$ cz., żyto 4,105 cz., kukuruza 11,821 cz., siemię lniane i konopne 1,440 cz., łój 10,190 pudów, wełna 1,100 p., liny i powrozy 4,031 p. Przywieziono towarów na 858,552 r. 42 k. Główne tytuły przywozu były następne: herbaty na 50,524 r., kawy na 22,690 r., cukru rafinowanego na 11,730 r., oliwy i t. p. na 78,677 r., wina na 20,285 r., napojów spirytusowych na 1,000 r., owoców rozmaitych na 36,268 r., tytuniu na 59,125 r., cygar na 5,689 r., bawełny na 4,135 r., żelaza na wyroby na 5,000 r., ołowiu na 8,756 r., wyrobów fabrycznych na 212,581 r., węgla kopalnego 330,233 pudy, machin i modelów na 4,680 r. Monety złotéj wywieziono na 1,110 rub.; przywieziono złotéj na 85,741 r. 58 k., srebrnej 7,325 r., assygnat na 65,341 rub.

PRZEGLĄD ROLNICZY.

Parę słów o nawożeniu i utrzymaniu jednostajnéj siły odżywnéj w gruncie.

Ze wszystkich części składowych gruntu, które wchodzą w skład uprawianych przez nas roślin, a stąd są przez też rośliny z gruntu absorbowane, grunt, rola, najmniej w stanie swym naturalnym posiada fosforanów, które przecież w popiołach nasion tych roślin stanowią główną część ich składową, i stąd to widoczne wyczerpywanie się odżywności pól naszych jest niczém inném jak brakiem w ich składzie tych soli.

Dla tego też, dla każdego gospodarza, który ceni siłę odżywną swoich gruntów, jako kapitał produkcyjny i pragnie utrzymać ją w normalnym stanie, bardzo potrzebnem jest wiedzieć, ile wyczerpuje, t. j. jaką ilość fosforanów wyciąga z ziemi przy zbiorze każdej rośliny, a stąd jaką ilość on powinien położyć na to miejsce i jakiego nawozu, aby zapas fosforanów w ziemi znów się w pierwotnym stosunku znajdował?

Dla rozwiązania tego ważnego pytania przywiedziemy tu niektóre dane, wzięte z dzieła Liebiga: „Die Chemie in ihrer Anwendung auf Agrikultur und Phisiologie“—redukując je na tutejszą miarę i wagę.

Jeden zbiór pszenicy,wynoszący $5\frac{1}{4}$ beczki, wagi 20 pudów beczka, wyczerpuje z jednéj dziesięciny 14 pudów $38\frac{5}{4}$ funtów części nieorganicznych, zostających w postaci popiołów po spaleniu tego zboża t. j. ziarna i słomy. Z tego wypada na ziarno 2 pudy $8\frac{7}{8}$ funt. a na słomę 12 pudów $29\frac{7}{8}$ funt.; proporcja fosforanów w popiele ziarna pszenicy = $9\frac{17}{10}$ a w popiele słomy 27,3, z czego wypada, że przez jeden zbiór pszenicy, 5 beczek wynoszący, wyczerpujemy z jednej dziesięciny gruntu fosforanów: w ziarnie 2 pudy $1\frac{1}{2}$ funt., w słomie $11\frac{1}{4}$ funt., razem 2 pudy $13\frac{1}{4}$ funt.

Ileż więc nam potrzeba różnych nawozów użyć na tę dziesięcinę dla powrócenia jéj téj ilości fosforanów.

1) Zwyczajny nawóz chlewny półroczny, dobrze utrzymany, przy zwyczajném u nas utrzymywaniu bydła, zawiera w sobie fosforanów ⅕ % co dla utworzenia 2 pudów $13\frac{1}{4}$ funt., wyniesie do 1200 pudów.

2) Kości zawierają w sobie 55% fosforanu, co dla téj saméj ilości wynosi tylko 4 pudy $9\frac{1}{2}$ funtów.

3) Guano. Ilość zawartych w nim fosforanów nadzwyczaj różna w każdym jego gatunku i średnio można naznaczyć między 20 i 50% dla tego przecięciowo można sądzić, że ilość jego na dziesięcinę dla powrócenia jej wyżej oznaczonej ilości fosforanów, powinna być dwa razy taka jak kości t. j. 8 pudów 20 funtów.

4) Odchody ludzkie zawierają w sobie 10% fosforanów; stąd wypadnie ich w tym celu użyć na dziesięcinę jako nawozu 23 pudy $12\frac{1}{2}$ funtów.

5) Popiół z różnych gatunków drzew zawiera w sobie fosforanów następną ilość: dębowy 4—5%, bukowy 10%, osinowy $16\frac{3}{4}$%, sosnowy 9—15%, stąd dla powrócenia jednéj dziesięcinie wyżej oznaczonéj ilości fosforanów należy użyć dębowego popiołu 52 pudy, bukowego 22 i pół, osinowego $13\frac{3}{4}$ i sosnowego 22 pudy.

Ilość popiołu z pszenicy i stopni procentu zawierających się w nim fosforanów małoznaczącą przedstawia różnicę z żytem, stąd cośmy mówili o pszenicy stosuje się i do zbioru żyta; jęczmień zaś zawiera mniej o 20%, a owies o 70 proc. mniej od pszenicy.

Wszystkie wyżej przytoczone cyfry nie mogą być zastosowane do różnych okoliczności miejscowych, jeśli przedmiot badać będziemy z matematyczną scisłością, w przybliżonej zaś dokładności one zastosowane być mogą w każdym czasie i tego dla gospodarza będzie aż nadto dosyć, aby na nich oprzeć swoje w tym względzie pojęcia.

Zdaje się, że tu każdy pojmie, że którykolwiek z wyżej oznaczonych nawozów, użyty w stosownej ilości według zawartego procentu w nim fosforanów, dla powrócenia tychże gruntowi przez zbiór roślin ogołoconemu, lubo tychże fosforanów rzeczywiście grunt nie zwraca, przecież to jeszcze nie znaczy, że następny posiew znajdował już w tym gruncie dostateczną ilość fosforanów, albowiem jakkolwiek staranną byłaby uprawa i umięszanie nawozu z ziemią, zawsze nie wszystkie jego części znajdą się w zetknięciu z korzeniami rośliny; lecz nasz cel był tylko wskazać dane, na zasadzie których każdy gospodarz mógłby wyliczyć ile on winien położyć jakiegokolwiek rodzaju nawozu na pewną przestrzeń pola, aby jemu powrócić wyczerpniętą przez uprzednie zbiory ilość fosforanów, a stąd zabezpieczyć swoje pole od całkowitego zubożenia.

Radzimy każdemu gospodarzowi, niemającemu dostatecznéj ilości nawozu bydlęcego, dodawać do niego którykolwiek z wyżej wymienionych nawozów w ilości, jaką z wskazanych tu danych łatwo będzie oznaczyć. Jeżeli gospodarz użyje mąkę kościaną (co najlepiéj), to jeszcze zyszcze tu, że w miejsce uprzedniego przygotowania téj mąki za pomocą kwasu siarkowego, daleko taniéj przyjdzie nawóz od czasu do czasu w chlewach posypywać kościaną mąką, na którą fermentacja nawozowa w chlewie tenże sam cel wywrze co kwas siarkowy.

Ochronienie gruntu od wyczerpnięcia i stopniowe powiększenie sił jego odżywnych jest pierwszym celem i rękojmią naszej produkcji. Urodzaj zwyczajny u nas 3 do 4 ziarn prowadzenie gospodarstwa parobczanego niemożliwem czyni, choćbyśmy wprowadzili tysiące najdoskonalszych narzędzi i machin. Dopóki całe massy naszych gospodarzy nie pojmą różnicy między środkami podbudzającemi urodzajność gruntu, to jest wprawiającemi siły odżywne w działanie, a stąd i prędsze wyczerpywanie, a środkami stanowiącemi warunki urodzajności gruntu, dopóty niemożna ani myśleć o prawdziwym postępie; mogą być tu i owdzie wyjątki, można na chwilę gospodarstwo już konające ożywić i wyczerpnąć ostatnie jego siły i błysnąć produkcją, jak konający za użyciem piżmowych proszków na chwilę do życia powraca, lecz to nie racjonalizm ale grabież, to nie postęp ale cofanie się, to nie bogactwo ale ruina. Celem gospodarstwa racjonalnego jest stopniowe powiększanie kapitału, jaki nam odżywność gruntu przedstawia, i wtenczas tylko możemy być pewni, że stoimy na pewnéj drodze, gdy zysk czysty wzrostem produkcji otrzymywany, chociażby był największy, będzie tylko procentem od kapitału w odżywności ziemi zawartego.

Często się nam zdarzyło słyszeć zdanie gospodarzy, że nawozu stajennego niczém zastąpić nie można, że bez niego nic w gospodarstwie zrobić niemożna; prawda:— sami dajemy mu pierwszeństwo, uważamy za podstawę wszelkich nawozów, powiększenie tego nawozu uważamy za główną pracę gospodarza; aleź znów niemożemy przyznawać temu nawozowi tego, czego on nie posiada, ani żądać od niego skutków, jakich dać niemoże. Śmieszną byłoby rzeczą, abyśmy np. tymże samym fosforanom przyznawali wszystkie doskonałości nawozu i działania azotu w dostatecznéj ilości, którego kości szczególniéj preparowane tak mało posiadają. Czemuż więc od nawozu stajennego mamy znów żądać skutków działania części nieorganicznych, których on tak mało posiada, gdy tymczasem stosunek przyzwoity wszystkich tych części jest jedynym istotnym warunkiem wegetacji, a stąd i korzystnéj dla gospodarza produkcji.

Chemja odkryła nam części składowe naszych nawozów, analiza gruntów części ziemi uprawnéj, rozjaśniona fizjologją roślinną daje już nam jakiekolwiek pojęcie odżywiania się roślin; rozkład tychże roślin daje nam cząstki, jakie one głównie z gruntu w czasie wzrostu wyczerpują i które w skład organiczny tychże roślin wchodzą,— są to już dane, z któremi gospodarzowi dalej iść łatwo, bo one mu wskazują jakość uprawy, wskazują jakich cząstek dla uprawy pewnych roślin jego gruntowi nie dostaje i w jakiej ilości, co właśnie za pomocą użycia właściwych nawozów i właściwej ilości dopełnić winien, jeśli chce postępować nie jak machina, ale jako człowiek, któremu Bóg na to prawa natury, prawa odwieczne odsłania i dozwala badać tajniki stworzenia, aby ich na korzyć nietylko własną, ale na korzyść tychże wszechstworzeń t. j. dobra powszechnego obrócił.

T. S.

ROZMAITOŚCI.

— Obróty handlowe we Francji, jak się pokazuje z wykazów celnych, wynosiły w roku 1862, pomimo przesilenia bawełnianego, ogólną summę 4 miljardy 316 miljonów franków. W roku 1861 też obróty handlowe przedstawiały summę 4 miljardów 368 miljonów frank., a więc o 50 mil. fr. więcéj niż w roku zeszłym. W roku 1862 przywóz wynosił 2 miljardy 127 miljonów fr., a wywóz 2 miljardy 189 miljonów fr.

— Francja spożywa 65 miljonów funtów tytuniu. Sprzedaż tytuniu powierzoną jest 80,000 urzędników. We Francji robią tylko półtrzecia i pięciogroszowe cygara, droższe zaś sprowadzają z Hawanny. Wyżsi urzędnicy w fabrykach tytuniu w liczbie 60 wybierani są ze szkoły politechnicznéj. Skarb w tych zakładach posiada zapas tytuniu wartości przeszło 135 miljonów złotych. Administracja skarbowa poczęła się obecnie zajmować wyrobem cygaret (papierosów) i ciągnie stąd niemałe zyski, ponieważ z półtrzecia funta tytuniu tureckiego, kosztującego 30 zł. p., można zrobić 750 cygaret, które sprzedawane po $1\frac{1}{4}$ grosza, przynoszą czystego zysku 24 złotych, t. j. więcéj niż sto za sto od surowego materjału.

— Nowa kompanja transatlantyckiego telegrafu otworzyła niedawno składkę, która z samego Nowego-Yorku przyniosła jéj więcéj 500,000 dollarów i summa ta wzrasta każdodziennie. Pieniądze te, wraz z kwotą uzbieraną na ten cel w Londynie, dostarczają kompanji dostatecznych środków do zbudowania telegrafu i obecnie pozostaje tylko wątpliwość względem materjalnéj możliwości urzeczywistnienia tego projektu.

— W dzienniku Między-narodowym czytamy, że w dniu Wniebowzięcia, w wielu parafjach Londyńskich obchodzono dziwaczną uroczystość, nieminiéj zapewnie starożytną, jak pochód po ulicach Londynu lorda majora. W dniu tym, od najdawniejszych czasów, oznaczają się granice parafij londyńskich. Rano, rektor parafji z wikarjuszem, przybrany uroczyście, w towarzystwie podskarbich, sług kościelnych i innych osób, obchodzi granice parafji. Za nim postępuje dziatwa szkolna z długiemi witkami, któremi według uświęconego wyrażenia „wybijają granice.“ Dawniéj istotnie, dla tém lepszego zapamiętania granic, potężnie w niektórych punktach smagano chłopców. Na Ludgate Hill, granica parafji świętego Marcina z parafją świętéj Anny przechodzi przez sam środek sklepu, który tym sposobem należy do obu parafij. Ściśle strzegąc zwyczaju, obadwa pochody kolejno wchodzą do tego sklepu, dla wywiązania się ze swego zadania.

— Wkrótce ma wyjść na świat w Londynie i Brukselli, bardzo ciekawa według wszelkiego prawdopodobieństwa książka: „Życie Wiktora Hugo“, któréj autorem, jak się domyślają, ma być jego żona. W tém dziełku ma być prócz tego umieszczony jeden dramat i kilka jeszcze niewydanych utworów poety. „Les Misérables“ wyszły też w nowém, taniem wydaniu w 18-ce, u Pagnerra w Paryżu. Niemasz wątpliwości, że ta publikacja olbrzymi będzie miała odbyt.

— Vera-Cruz, jak wiadomo, jest głównem siedliskiem żółtéj febry, vomito, która się jeszcze powiększa skutkiem niedbałości mieszkańców. Oto co jeden dziennik francuzki o tym przedmiocie powiada: „Vera-Cruz, zbudowane jak wszystkie miasta hiszpańskie, bardzo źle jest utrzymywane; domy zazwyczaj jedno-piętrowe z balkonem, są poobdzierane, jakby jakie ruiny. Ulice są proste i szerokie, lecz brudne i źle brukowane. Po środku ciągną się ogromne rynsztoki, z brudną, czarną, cuchnącą wodą, która zaraża powietrze i utrzymuje szkodliwe miazmy, przyczyniające się do rozszerzenia epidemji, często nawiedzającéj to miasto. Władze miejskie wcale nie dbają o zamiatanie i czyszczenie ulic. Oprócz kilku zamiataczy, wyrzutków społeczeństwa, którzy skuci po dwóch, jak galernicy francuzcy, udają tylko, iż zamiatają ulice, rząd pozostawia oczyszczenie miasta obrzydliwemu ptastwu, mającemu niejakieś podobieństwo do indyków, kruków i sępów zarazem, a zwanemu zopilotes. Widać je wszędzie— na ulicach, dachach i pomnikach. Mieszkańcy zachowali dla nich jakąś cześć bałwochwalczą. Biada temu, kto zostanie złapany na uczynku zabicia tego ptaka; za tę zbrodnię musi zapłacić 5 piastrów.

— W „Monitorze wynalazków“ jest opis nowo-wynalezionego barometru, daleko dokładniejszego od znajdujących się obecnie w handlu. Należy wziąć półgramma (8 gran) kamfory, tyleż saletry i salmiaku i roztworzyć te ciała, każde oddzielnie, w dystylowanym spirytusie, (nie mniéj 18° mocy). Proces ten bardzo prędko się udaje z solami, powolniéj nieco z kamforą, którą prędzé

rozpuścić można lekko podegrzewając na ogniu lub wstawiając do gorącéj wody naczynie, do którego wsypana. Otrzymawszy roztwory, należy je zmieszać razem w podługowatém naczyniu, nakształt buteleczki od wody kolońskiéj, i szczelnie zatknąwszy i zapieczętowawszy lakiem, postawić buteleczkę w ten sposób, by obróconą była na północ. Rozwijająca się wewnątrz naczynia krystallizacja, dokładnie wskazuje przemiany powietrza. Przezroczystość roztworu wskazuje piękną pogodę, zmącenie zapowiada deszcz, utworzenie się kryształów na dnie naczynia—suszę lub mrozy; ukazanie się w płynie małych igieł zapowiada burzę, utworzenie się pęcherzyków, mgłę lub śnieg; włókna w górnych warstwach roztworu wskazują wilgotny stan powietrza; wydobywanie się pęcherzyków na wierzch naczynia, zapowiada wiatr w górnych warstwach atmosfery: im wyżéj podejmują się kryształy, tém silniejszego spodziewać się można zimna lub mrozu.

— Zmarła niedawno żona Lamartina, była córką jenerał-majora angielskiéj armji w Indjach, Bircha. Całe życie, pani Lamartine poświęciła mężowi i biednym. Było to uosobione zaparcie się. W Saint-Poyen założyła szkołę dla chłopczyków i dziewczynek, i co rok, wróciwszy tamże, z macierzyńską troskliwością rozpytywała się o postępy dziatwy swojéj i wówczas nawet nie pozbawiała ich macierzyńskiéj swéj opieki, gdy uczniowie i uczennice dochodzili pełnoletności. W Paryżu pani Lamartine przyjmowała udział we wszystkich dobroczynnych towarzystwach, a dobroczynne obowiązki z największą spełniała skromnością. Swoje zacne postępki ukrywała przed najbliższemi nawet przyjaciołmi.

— W 1829 r. poczta w całéj Francji wyexpedjowała 72,502,000 listów, za które wpłynęło 30,709,000 fr., koszta wynosiły 16,469,000 fr. zatém czysty dochód dla skarbu wynosił 14,240,000 fr. Od 1848 wprowadzono jednostajną opłatę, po 20 centymów od listu, skutkiem czego nastąpiło zmniejszenie dochodów skarbowych, dla tego w 1850 podniesiono ją do 25 cent., lecz w 1853 znowu zniżono do 20 cent. W 1856 dochod skarbowy z tego źródła wynosił 19,900,000 fr., w 1857 i 1859 r. przenosił 20,000,000 franków, w 1859 i 1860 r. 23,000,000 fr., a w 1861 doszedł do 24,000,000 franków.

— W Paryżu z największą uroczystością odbyła się siedmsetna rocznica poświęcenia kościoła St. Germain des Prés. Kościoł ten założony przez króla Childeberta w 556 roku, trzykrotnie był złupiony i spalony przez Normanów, wreszcie w 990 r. na nowo odbudowany przez opata Moranda. Kościoł nie był jeszcze poświęcony, gdy papież Aleksander III szukał we Francji schronienia, przed uciskiem Fryderyka Rudobrodego, pod opieką króla Filipa I. Na prośbę biskupa paryzkiego Maurycego de Lully, papież zgodził się sam poświęcić kosciół ś. Germain des Prés Ceremonja odbyła się 21-ego kwietnia 1163 r.

— Z Waszyngtonu piszą 3-ego kwietnia: Po alei pensylwańskiéj oprowadzano dziś całą partję przestępców, u których na plecach było napisano: złodzieje i oszuści. Przed nimi szedł pluton żołnierzy, pod dowództwem kaprala; dobosze i fleciarze grali tak zwany marsz złodziejski. Tłum bardzo się cieszył z téj wystawy w zupełnie nowym rodzaju. Miasto do tego stopnia przepełnione przestępcami wszelkiego rodzaju, iż w więzieniach niema dla nich miejsca i nie wiedzą co z nimi począć. Być może, że podobne przeprowadzanie ich przed dawniejszymi towarzyszami nie pozostanie bez wpływu na tych ostatnich.

— Twierdza Pembertown, któréj nic zrobić niemogły działa federalistów w Greenwood (Missisipi), jest otoczona wałem, składającym się z 20,000 paków bawełny, powiązanych między sobą i pokrytych warstwą ziemi grubą na trzy stopy.

— Od niepamiętnych czasów znaczna ilość brzęczącéj monety wycofana jest z obiegu dla wysłania do Indji, gdzie bezpowrótnie przepada, jak kamień rzucony w przepaść. Jeżeli mamy wierzyć, w ciągu dwudziestu pięciu ostatnich lat, poszło tą drogą 550,000,000 dolarów, a powróciło tylko 450,000,000 dol. Pochodzi to z tego mianowicie powodu, że fanatyczna ludność codziennie zakopywała do ziemi ogromne skarby w monecie, a to w celu zbogacenia ziemi ich bogów, ziemi przodków. Niedaleka chwila, gdy terrytorjum Indusów będzie tak bogate w gotówkę, jak bogatą jest Kalifornja w rodzime złoto.

— W Stanach Zjednoczonych wartość książek i dzienników, które wyszły na świat w 1866 r. wynosi do 200 miljonów franków. W 1850 r. wydrukowano 426,409,978 egzemplarzów pism czasowych, w 1860 zaś roku około 927,951,548 egzemplarzy.

— Donoszą z Turynu o dosyć ciekawym szczególe: Włochy mają na karcie jeograficznéj kształt buta. Cech szewski turyński, korzystając z tego, że król Wiktor-Emmanuel uszył ten but narodowy przez połączenie rozmaitych jego części, prosił, aby przyjął nazwę najwyższego cechmistrza. Król przychylił się do téj prośby i darował cechowi jedwabną chorągiew trójkolorową, haftowaną złotem z następnym napisem.

Dono di S. M. il re d'Italia alla Societa del mastri calzolari di Torino. (Dar króla włoskiego cechowi majstrow szewieckich w Turynie.)

W upłynionych ośmiu dniach, tranzakcje zboża ograniczone były, pszenicy wartość, w skutek niepomyślnych sprawozdań zagranicznych, zniżyła się o trzy srebrniki na szefel, żyto z małemi odmianami dawniejsze ceny osięgło, a zboże jare nie cofa się w wartości;— z powodu przybycia wicin z Rossji, dość żyta znajduje się na sprzedaż, natomiast brak innych gatunków zboża na naszym placu.

Płacono na giełdzie naszéj:

	wagi.	korzec.
Pszenicy czerwonéj. . .	121—130	34⅕—41½ zlp.
„ pstréj	122—129	34⅕—42 —
Żyta	115—125	24¼—28 —
Dobre żyto rossyjskie o 1 sgr. więcéj.		
Grochu biał. na paszę. .	— —	26½— z. p.
„ do gotowania . .	— —	27½—
„ zielonego . . .	— —	27½—
„ burego	— —	27½—
Bobu	— —	27½—30
Wyki	— —	21½—
Owsa	70 — 90	12 —16 według gatunku.
Jęczmienia małego. . .	96—110	17½—21
„ dużego . . .	106—116	18½—22⅕

Siemienia lnianego małe zasoby, bez życia handel wełna.

Z upłynionym tygodniem zakończył się jarmark na wełnę; pozostało niesprzedanéj około 1000 cent. po części z powodu za wysokich żądań, po części z powodu niedbałego prania, w ogólności tylko po bez porównania niższych cenach jak gdzieindziéj zbyt miała. Kupcy i fabrykanci więcéj tą razą jak innemi laty poszukiwali dobrą białą wełnę, aniżeli tłustą, a nawet wstrzymywali się od zakupna ostatniéj. Dowieziono razem około 19,000 cen., z któréj 11,000 dawniéj zakontraktowane były, piękna i czystego prania, aż do końca poszukiwaną była, mniéj czystego prania i tłusta o kilka talarów spadła w ostatnich dniach na cenie w porównaniu z początkiem jarmarku.

Prawdziwe Peru-Guano i inne środki nawozu, znajdują się u mnie do nabycia.

FRYDERYK LAUBMEJER.
Agencja Domu Nadniemeńskiego w Królewcu.

KURSA GIEŁDOWE.

PETERSBURG, 25 czerwca (7 lipca).

Sześcioprocentowe ross. srebr. . .	109, 109 %.
Pięcioprocentowe 1-éj pożyczki. . .	93¼, ½.
„ 2-éj „	„
„ 3-éj „	96½.
„ 4-éj „	96½.
„ 5-éj „	94, 94½.
„ 6-éj „	99⅞, 100.
„ 7-éj „	94, 94 ¼ ⅛.
Czteroprocentowe 1-éj, 2-éj, 3-éj i 4-éj poż.	„
„ 5-éj poż.	85½.
Pięcioproc. bilety banku państwa. . .	98½, ¾.
Akcje Głownego Tow. kolei żelaz. . .	110, 110½, ¼.
Obligacje 4½ proc. tegoż. Tow. . . .	84, 84¼.
Akcje ryzko-dynab. kolei żelaz. . .	93½, 94.
Weksle (na 3 mies.): na Londyn	36¹³⁄₁₆, 37¹⁄₃₂ p.
— — na Amsterdam	181, 181½ c.
— — na Hamburg	32¹³⁄₁₆, 33 sz. b.
— — na Paryż . .	386½, 388 c.

WARSZAWA, 6 lipca (24 czerwca).

Listy zastawne oprócz kuponu . .	14 r. 96⅕ k.
Obligi skarbowe — — . .	84— 95½—
Akcje Głównego Tow. kolei żel. . . .	113— 25 —
Akcje spółki żeglugi parowéj	„ — „ —
Obligacje tejże spółki	„ — „ —
Akcje drogi żel. warszawsko-bydgoskiéj	85— 50 —
— — warszawsko-wiedeńskiéj	77— 50 —
Weksle: na Berlin (2 mies.) za 100 tal.	96— 60 —
— na Hamburg (2 m.) za 300 m. b.	146— 10 —
— na Paryż (2 mies.) za 300 fr.	77— 70 —
— na Wiedeń (2 mies.) za 150 złr.	87— 30 —
— na Londyn (2 mies.) za 1 fst.	6— 49 —
— na Petersburg (1 m.) za 100 r.	99— 25 —
— na Moskwę (1 mies.) za 100 r.	99— „ —

RYGA, 25 czerwca (7 lipca).

Pięcioproc. 5-éj pożycz.	94½ %.
Pięcioproc. bilety banku państwa . .	99.
Weksle na Londyn	37⅛, ⁵⁄₁₆ p.
— na Amsterdam	182½ c.
— na Hamburg.	33¹⁄₁₆ sz. b.
— na Paryż.	390 c.

ODESSA, 23 czerwca (5 lipca).

Weksle: na Londyn za 1 fs. . . .	6,43, 6,40 k.
— na Paryż za 1 r.	390 c
— na Marsylję za 1 r. . . .	392, 393 c.
— na Genuę za 1 r.	394 c.
— na Liwurno za 1 r. . . .	„ c.

BERLIN, 6 lipca (24 czerwca).

Rossyjskie 5-procentowe 5-éj poż. . .	90¼ %.
— — 6-éj poż. . . .	95¾.
Polskie obligacje skarbowe oprócz kup.	80¾.
— listy zastawne	91⅞.
— bilety bankowe.	92¼.
Weksle: na Petersburg (3 tyg.) za 100 rub.	102⅜ tal.
— na Warszawę (krótki term.) za 90 r.	92 tal.

HAMBURG, 6 lipca (24 czerwca).

Rossyjskie 5-proc. 5-éj pożyczki. . .	84¾ %.
— — 6-éj pożyczki . . .	90½ %.
— — 7-éj pożyczki . . .	87¾ %.
Weksle na Petersburg (3 mies.) za 1 r. .	32 sz. b.

AMSTERDAM, 6 lipca (24 czerwca).

Rossyjskie pięcioproc. 5-éj pożyczki. . .	84½ %.
— — 6-éj p.	90⅝
Weksle na Petersburg (3 mies.) za 1 r.	173½ c.

LONDYN, 6 lipca (24 czerwca).

3-procentowe ang. konsolidy. . . .	92¼ %.
Rossyjskie 5-proc. 2-éj poż. . . .	94.
— — 7-éj poż. . . .	92¾.
Weksle na Petersburg (3 mies.) . . .	36¼.

PARYŻ 6 lipca (24 czerwca).

Renta 3-proc.	68, 80 c.
Akcje kredytu ruchomego.	1186.
Akcje Główn. Tow. kol. żel. . . .	435.
Weksle na Petersburg za 1 r. . . .	381½ c.

OGŁOSZENIA.

Прибывшіе въ Вильно отъ 26 по 28 іюня 1863 г.

ГОСТИННИЦА НИШКОВСКИ. Князь Четвертынскій пом., Шукольскій Влад. пом., Пенкале австр. ген.-лейт., Демидовъ кап., пор. Трипольски, Бвзилевски и Крюковъ, Меіеръ подпор., Коробко прап. Подгурской инж., Пашкевичъ Текля пом., Дрелингъ Марія пом., Воеводская Елвира, Мацулевичъ Розаля.

ГОСТИННИЦА ПОЗНАНСКАГО. Ст. сов. Маковъ, лекарь Лобко, чин. жел. дор. Артюръ Прео, кол. секр. Кори.— поруч. Тарховъ, прап. Афанасовичъ, купцъ Фридрихъ Больвіусъ и Лундсъ.

Przyjechali do Wilna od 26 do 28 czerwca 1863 r.

HOTEL NISZKOWSKI. Książe Czetwertyński ob., Szukolski Wład. ob., Penkale austr. jen. lejt., Demidow kap., por. Trypolski, Bazilewski i Krukow, Mejer podpor., Korobko.—Podgórski inż., Paszkiewiczowa Tekla ob., Dreling Marja ob., Wojewódzka Eliza, Maculewiczowa Rozalja.

HOTEL POZNAŃSKIEGO. Rad. st. Makow, lekarz Łobko, urzędnik przy kol. Artur Preo, radca kol. Kori. por. Tarchow, prap. Afanasowicz, kup. Fryd. Bolzius i Lunds.

Дозволено Цензурою. 28 Іюня 1863г. Вильно.

W Drukarni A. H. Kirkora.